

De Raad van State

De Raad van State is een onafhankelijk rechtscollege dat werd opgericht bij wet van 23 december 1946.

Samenstelling

Eerste voorzitter
Een voorzitter

Ze staan aan het hoofd van de Raad van State. Ze worden gekozen door en uit de leden van de Raad van State. In sommige gevallen moeten ze, alleen rechtsprekend, snel beslissingen nemen.

**14 kamer-
voorzitters**

Ze zitten de verschillende kamers voor. In elke kamer hebben in principe een voorzitter en twee staatsraden zitting. In bepaalde zaken zetelt slechts één staatsraad. Dat is bijvoorbeeld het geval in schorsingszaken en het vreemdelingencontentieux.

Staatsraden

Zo worden de 28 rechters (14 Nederlandstaligen en 14 Franstaligen) bij de Raad van State genoemd. Ze worden voor het leven benoemd door de regering (Koning), die hiervoor kiest uit een lijst van drie kandidaten die wordt voorgesteld door de Raad van State zelf, in bepaalde gevallen gevolgd door een lijst beurtelings voorgesteld door Kamer en Senaat. Kandidaten moeten ten minste 37 jaar oud en licentiaat, master of doctor in de rechten zijn, en over 10 jaar nuttige juridische beroepservaring beschikken.

Assessoren

Dit zijn gereputeerde juristen, doorgaans hoogleraren, die gespecialiseerd zijn in een bepaald domein van het recht. Ze staan, naargelang van de overgezonden tekst, de afdeling Wetgeving bij. Ze worden benoemd voor 5 jaar door de regering (Koning), op voordracht van de Raad van State en eventueel van de Kamer of van de Senaat.

**Auditeurs
(het Auditoraat)**

Ze vormen het “openbaar ministerie” bij de Raad van State. Bij de afdeling Bestuursrechtspraak zijn de leden van het auditoraat belast met het onderzoek van de zaken. Zij geven hun advies in openbare zitting. Bij de afdeling Wetgeving maken de leden van het auditoraat een verslag op over de teksten die om advies aan de Raad van State worden voorgelegd.

Coördinatiebureau

De leden van het Coördinatiebureau hebben onder meer tot taak de stand van de wetgeving bij te houden, de documentatie ter beschikking te stellen van de twee afdelingen van de Raad van State, de documentatie betreffende de stand van de wetgeving ter beschikking te stellen van het publiek en de coördinatie, de codificatie en de vereenvoudiging van de wetgeving voor te bereiden.

De afdeling Wetgeving

Deze afdeling geeft gemotiveerde juridische adviezen over voorontwerpen en voorstellen van wet, decreet of ordonnantie, over ontwerpen van reglementaire besluiten en over bepaalde amendementen en onderzoekt daarbij

- of de voorgelegde teksten de hogere rechtsnormen eerbiedigen (grondwet, wet ...)
- of de initiatiefnemende overheid ter zake wel bevoegd is
- of de kwaliteit van de wetteksten goed is: duidelijk woordgebruik, geen tegenstrijdigheden, eenvormigheid van de Nederlandse en Franse tekst ...

De Raad van State spreekt zich niet uit over de “opportuniteit” van de voorgelegde teksten. De Raad van State geeft enkel technisch-juridisch advies, geen beleidsadvies.

» Verplicht advies

- ❶ voorontwerpen van wet, decreet of ordonnantie (ingediend door de verschillende regeringen)

Hierop bestaan twee uitzonderingen:

1. Een aantal voorontwerpen die geen algemene draagwijdte hebben, zoals begrotingen, rekeningen, leningen, domeinverrichtingen en het legercontingent, moeten niet worden voorgelegd aan de Raad van State.
2. Wanneer de regering de hoogdringendheid inroept, en die ook motiveert, geeft de Raad van State slechts een beperkt advies. De Raad gaat dan enkel na of de initiatiefnemende overheid ter zake wel bevoegd is, onderzoekt de rechtsgrond en de te vervullen voorgeschreven vormvereisten en controleert de te volgen wetgevingsprocedure.

- ❷ ontwerpen van koninklijk besluit of besluit van een gemeenschaps- of gewestregering

Uitzondering: wanneer de regering het dringend karakter van het ontwerp inroept en motiveert, is geen advies van de Raad van State vereist.

Wanneer het advies van de Raad van State niet wordt ingewonnen (behoudens het geval van hoogdringendheid), is het besluit onwettig. De gewone hoven en rechtbanken kunnen in een geschil weigeren het besluit toe te passen en de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (zie verder) kan het besluit vernietigen.

» Facultatieve adviesaanvraag

De voorzitters van de wetgevende vergaderingen (Kamer, Senaat, gemeenschaps- of gewestparlementen) en ook de leden van de verschillende regeringen (op federaal, gemeenschaps- en gewestniveau) kunnen, elk voor wat hen betreft, het advies van de Raad van State vragen. Dat kan over ontwerpen of voorstellen van wet, decreet of ordonnantie en ook over amendementen hierop.

Uitzondering

De voorzitters van de wetgevende vergadering kunnen verplicht worden het advies van de Raad van State in te winnen:

- door een derde van de parlementsleden van de betrokken vergadering
- door de meerderheid van de leden van een taalgroep (van Kamer, Senaat, Brusselse Hoofdstedelijke Raad en Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie)
- door ten minste twaalf leden van de Parlementaire Overlegcommissie.

De afdeling Bestuursrechtspraak

De afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is het hoogste administratief rechtscollege van ons land. Elke burger of rechtspersoon (vennootschappen, VZW's ...) kan de schorsing en vernietiging vragen van administratieve handelingen of reglementen uitgaand van een administratieve overheid. Het gaat over koninklijke besluiten en besluiten van gemeenschaps- en gewestregeringen, administratieve handelingen van provincieraden, gemeenteraden, colleges van burgemeesters en schepenen, burgemeesters, examencommissies ...

Naast het vernietigen of schorsen van administratieve handelingen kan de afdeling Bestuursrechtspraak een schadevergoeding tot herstel toekennen om de schade te vergoeden die geleden werd als gevolg van een onwettige akte of handeling.

Ten slotte doet de afdeling Bestuursrechtspraak ook uitspraak over de cassatieberoepen tegen beslissingen van de lagere administratieve rechtscolleges (bv. de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen).

www.raadvanstate.be